

Súd duší

S M R Ť

S A S K R Ý V A

V D E T A I L O C H

Donato Carrisi

SÚD DUŠÍ

Donato Carrisi

SÚD DUŠÍ

Z taliančiny preložila Diana Farmošová

sloart

Copyright © Donato Carrisi 2011
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART,
spol. s r. o., Bratislava 2014
Translation © Diana Farmošová 2014

ISBN 978-80-556-1185-3

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme, žiadnymi prostriedkami; ani elektronickými, ani mechanickými a ani vo forme fotokópií, nahrávok, ba ani prostredníctvom súčasného ani budúceho informačného systému a podobne, bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

*Nejestvuje horší, nelítostnější svědek
a neoblomnější žalobca, než je svědomie,
které přebývá v duši každého z nás.*

Polybios

7.37 hod.

Mŕtvola otvorila oči.

Ležala horeznak na posteli. Bielu izbu zalievalo denné svetlo. Na stene oproti nej visel drevený kríž.

Pozrela sa na ruky vystreté popri tele na bielej posteľnej plachte. Akoby ani neboli jej, akoby patrili niekomu inému.

Jednu zdvihla – tú pravú – a podržala ju pred sebou, aby sa jej prizrela lepšie. Dotkla sa obväzov na hlave. Bola ranená, no uvedomila si, že vlastne necíti žiadnu bolesť.

Otočila sa k oknu. Sklo jej vrátilo slabý odraz tváre. V tej chvíli ju premohol strach. Zaboľela ju otázka. Ešte viac však bolelo vedomie, že na ňu nepoznala odpoveď.

Kto som?

PRED
PIATIMI DŇAMI

0.03 hod.

Podľa adresy to bolo niekde za mestom. Trvalo im vyše pol hodiny, kým našli to opustené miesto, bol nečas a navyše ani navigátor nevedel nájsť cestu. Nebyť malého nenápadného svetielka pri odbočke na príjazdovú cestu, mysleli by si, že je to tam neobývané.

Sanitka pomaly prešla cez opustenú záhradu. Maják vytrhol z tmy sochy machom obrastených nýmfi a zmrzačených venuší, ktoré ich zdravili krivými úsmevmi a načahovali sa za nimi nedokončenými elegantnými gestami. Nehybne pred nimi tancovali.

Stará vila ich privítala ako bezpečný prístav uprostred búrky. Vnútri bola úplná tma, ale vchodové dvere boli otvorené.

Dom ich čakal.

Boli traja. Monica, mladá lekárka internistka, ktorá mala v tú noc službu na pohotovosti. Tony, profesionálny ošetrovateľ s dlhoročnými skúsenosťami v záchranej službe. A šofér. Zatiaľ čo prví dvaja vyskočili do búrky a namierili si to k domu, on zostal sedieť v sanitke. Skôr než vošli, nahlas zavolali na domácich, aby na seba upozornili.

Nikto im neodpovedal. Vstúpili teda dnu.

Prekvapil ich zatuchnutý vzduch. Slabé oranžové svetlo z radu lúčov na tmavých stenách osvetľovalo dlhú chodbu. Po pravej strane boli schody vedúce na poschodie.

V izbe na konci chodby vytušili bezvládne telo.

Rozbehli sa k nemu, aby mu poskytli prvú pomoc, a ocitli sa v obývačke s nábytkom poprikryvaným bielymi plachtami, teda až na ošúchané kreslo stojace v strede miestnos-

ti presne oproti starému televízoru. Všetko v tom dome páchlo starinou.

Monica sa vrhla na kolená k mužovi ležiacemu na zemi, ktorý namáhavo dýchal, a rýchlo k sebe zavolala Tonyho aj so všetkým, čo potrebovala.

„Je mŕtvolne sinavý,“ skonštatovala.

Tony sa uistil, či sú dýchacie cesty voľné, a kým mu Monica baterkou kontrolovala zreničky, k ústam mu priložil ambuvak.

Vyzeral tak na päťdesiat a bol v bezvedomí. Pod županom mal páskované pyžamo a na nohách kožené papuče. S niekoľkodňovou bradou a s riedkymi rozčuchanými vlasmi pôsobil zanedbane. V ruke ešte stískal mobil, ktorým zavolať na pohotovosť a ponosoval sa na silnú bolesť hrudníka.

Najbližšia nemocnica bola poliklinika Gemelli. Na záchranke sa v prípade krízovej situácie službukonajúci lekár pripojil k prvej voľnej sanitke.

Preto tam teraz bola aj Monica.

Neďaleko muža ležal prevrhnutý stolík a rozbitá miska. Všade naokolo bolo porozlievané mlieko a porozsýpané keksy, všetko zmiešané s močom. Mužovi pravdepodobne prišlo zle, keď pozeral televíziu, a pomočil sa. Klasika, povedala si v duchu Monica. Muž v strednom veku žije sám, dostane infarkt, a ak sa mu nepodarí privolať pomoc, nájdu ho mŕtveho, až keď susedia zacítia smrad. V tej odľahlej vile by ho však nikto nezacítil. Ak nemal blízkych príbuzných, mohlo trvať celé roky, kým by niekto zistil, čo sa mu prihodilo. Takýchto prípadov už videla neúrekom a prišlo jej ho ľúto. Teda aspoň do chvíle, keď mu rozopli pyžamo, aby mu urobili masáž srdca.

Na hrudi mal vytetovaný nápis.

Zabi ma.

Lekárka a ošetrovateľ sa tvárili, že ho nevidia. Ich úlohou bolo zachrániť ľudský život. Od tej chvíle boli ich gestá nadmieru starostlivé.

„Saturácia klesá,“ povedal Tony, keď skontroloval údaje pulzovým oximetrom. Vzduch sa nedostával do pľúc.

„Musíme ho intubovať, inak ho stratíme.“ Monica vybrala z tašky laryngoskop a pacientovi zaklonila hlavu.

Ošetrovateľovi tak uvoľnila výhľad a v jeho očiach zbadala nečakaný záblesk. Niečo ho zaskočilo, nevedela si to však vysvetliť. Tony bol profesionál, pripravený na každú situáciu, ale čosi ním predsa len otriaslo. Niečo, čo bolo za ňou.

Celá nemocnica poznala príbeh mladej lekárky a jej sestry. Pred Monicou o tom nikto nehovoril, ale ona videla, že si ju súcitne obzerajú a v hĺbke duše sa spytujú, ako dokázala žiť s takým bremenom.

Podobný výraz sa zjavil na Tonyho tvári, možno bol len o trochu vydesenejší. Preto sa aj Monica na sekundu obrátila a zbadala, čo videl Tony.

V kúte bola pohodená koliesková korčuľa. Prichádzala priamo z pekla.

Bola červená a mala zlaté pracky. Rovnaké ako aj jej pár. Tá druhá tam nebola, bola v inom dome, v inom živote. Monice vždy pripadali dosť gýčové. Podľa Teresy však boli vintáž. Aj Monica so sestrou boli dvojčatá, takže keď bola v jedno chladné decembrové ráno na lúke pri rieke nájdená mŕtvola jej sestry, Monica mala pocit, že vidí samu seba.

Mala iba dvadsaťjeden rokov a niekto jej podrezal hrdlo.

Hovorí sa, že keď sa jednému z dvojčiat niečo stane, druhé to vycíti aj na kilometre. Monica tomu neverila. Keď sa Teresa v jednu nedeľu popoludní vracala domov z korčuľovania s kamarátkami a uniesli ju, ona nepocítila strach ani nebezpečenstvo. Po mesiaci ju našli v tých istých šatách, v ktorých zmizla.

A s tou červenou korčuľou, ktorá vyzerala na mŕtvole ako smiešna protéza.

Monica ju mala odloženú už šesť rokov. Rozmýšľala, kde mohla skončiť druhá a či sa jedného dňa znovu stretnú. Koľkokrát sa pokúsila predstaviť si tvár človeka, ktorý si ju zobral? Koľkokrát ho hľadala medzi neznámymi ľuďmi, ktorých stretávala na ulici? Časom sa z toho stala taká jej hra.

Teraz možno Monica dostala odpoveď.

Pozrela na muža, ktorý ležal pod ňou. Mal popraskané tučné ruky, z nosa mu vytrčali chlpy, rozkrok mal flakaty

od moču. Nevyzeral na netvora. Bol z mäsa a z kostí. Banálny ľudský tvor, navyše so slabým srdcom.

Tony ju vytrhol zo spomienok a vrátil späť do prítomnosti. „Viem, čo ti chodí po rozume,“ povedal. „Môžeme prestať, keď chceš, a počkať, kým sa stane, čo sa má stať... Rozhodni sa. Nikto sa o tom nedozvie.“

Zrejme si všimol, ako zaváhala, keď mužovi prikladala k ústam laryngoskop. Pacient sťažka dýchal. Monica sa mu znovu pozrela na hruď.

Zabi ma.

Možno to bolo to posledné, čo jej sestra videla, keď ju podrezal ako zviera určené na jatky. Nijaké vlúdne slovo, aké by mal dostať každý, kto navždy opúšťa tento svet. Jej vrah si tak z nej chcel vystreliť. A tešil sa z toho. Možno si aj Teresa úpenlivo želala svoju smrť, len aby sa to všetko už rýchlo skončilo. Monica od hnevu tak silno zovrela v dlani laryngoskop, až jej obeleli hánky.

Zabi ma.

Ten zbabelec si vytetoval nápis na hruď, ale keď mu prišlo zle, zavolať pomoc. Bol presne taký ako všetci ostatní. Báľ sa smrti.

Monica sa zamyslela. Kto poznal Teresu, v Monice videl iba jej klamlivý duplikát, sochu z múzea voskových figurín, kópiu žiaľu. Pre rodičov znamenala všetko to, čím mohla byť jej sestra a čím sa nikdy nestane. Dívali sa, ako dospieva, a hľadali v nej Teresu. Monice sa teraz naskytla príležitosť odtrhnúť sa od sestry a oslobodiť sa od prízraku svojho dvojčaťa, ktorý v nej prebýval. Som lekárka, pripomenula si v duchu. Chcela v sebe nájsť záblesk zľutovania pre to ľudské stvorenie ležiace pred ňou alebo strach z vyššej spravodlivosti, alebo aspoň niečo, čo by vyzeralo ako znamenie. Uvedomila si, že vlastne nič necíti. Preto urobila posledný zúfalý pokus a zapochybovala o tom, že ten muž mal do činenia s Teresinou smrťou, hľadala niečo, čo by ju o tom presvedčilo. Nech sa však akokoľvek snažila a rozmýšľala, existoval iba jediný dôvod, prečo sa tá červená korčuľa nachádzala v jeho dome.

Zabi ma.

V tej istej chvíli si Monica uvedomila, že sa už vlastne rozhodla.

Dážď bičoval Rím ako v súdny deň. Dlhé tiene dopadali na domy v starom centre mesta – defilé nemých usulzených fasád. Spletité uličky okolo piazza Navona sa krútili ako domotané črevá a zívajú prázdnotou. Pár krokov od Bramanteho kláštora sa na mokrej ceste zrkadlil výklad starej kaviarne Caffé della Pace.

Vnútri boli červené zamatové čalúnené stoličky, mramorové stoly so sivým žilkovaním, neorenesančné sochy a stáli zákazníci. Rôzni umelci, maliari a hudobníci sa nevedeli dočkať svitania. Našli sa tam aj obchodníci a starožitníci. Vyčkávali, kedy už konečne budú môcť otvoriť svoje obchody. Bol tam nejaký herec, čo sa cestou z nočnej skúšky v divadle zastavil na kapučino, kým sa pôjde vyspať. Všetci hľadali v tom upršanom ráne aspoň štipku potešenia a rozprávali sa. Nikto si nevšimol dvoch neznámych, oblečených v čiernom, utiahnutých pri stolíku oproti dverám.

„Čo tvoje migrény?“ spýtal sa ten, čo vyzeral mladšie.

Druhý prestal prstom zbierať zrnká cukru rozsypané okolo prázdnej šálky a inštinktívne si pošúchal jazvu na ľavom spánku. „Občas mi nedajú spať, ale povedal by som, že sa to zlepšuje.“

„Ešte stále sa ti sníva ten sen?“

„Každúčku noc,“ odvetil muž a pozrel naňho tmavomodrými očami plnými nostalgie.

„To prejde.“

„Áno, prejde.“

Odmlčali sa, až kým ich ticho neprerušil dlhý hvizd kávovaru na espresso.

„Marcus, nastal čas,“ oznámil mladší.

„Ešte nie som pripravený.“

„Nemôžeme viac otáľať. Zhora sa na teba vypytujú, nevedia sa dočkať, kedy sa konečne dozvedia, ako si na tom.“

„Veď robím pokroky, nie?“

„Áno, to je pravda: zlepšuješ sa každým dňom, a to ma naozaj teší, ver mi. Ale čakali už pridlho. Závisia od teba mnohé veci.“

„Kto sa o mňa tak veľmi zaujíma? Rád by som sa s nimi stretol a porozprával. Ja poznám iba teba, Clemente.“

„O tom sme už predsa hovorili. To nie je možné.“

„Prečo?“

„Také sú pravidlá.“

Marcus sa znovu dotkol jazvy ako zakaždým, keď ho niečo rozrušilo.

Clemente sa k nemu nahol a prinútil ho pozrieť sa mu do očí.

„Je to pre tvoju bezpečnosť.“

„Pre ich, chceš povedať.“

„Aj, ak to berieš z tejto stránky.“

„Mohol by som ich priviesť do rozpakov. A to by nebolo vhodné, však?“

Clemente sa nehneval na Marcusa pre jeho sarkazmus.

„V čom je problém?“

„Že neexistujem,“ povedal bolesťou skresleným hlasom.

„Iba ja poznám tvoju tvár. To znamená, že si voľný. Čo to nechápeš? Oni poznajú len tvoje meno, vo všetkom ostatnom sa spoliehajú na mňa. Takto je tvoj mandát bezhraničný. Ak nevedia, kto si, nemôžu ťa v ničom obmedzovať.“

„Prečo?“ nástojil Marcus.

„Pretože to, po čom pátrame, môže uškodiť aj im. Ak by všetky opatrenia zlyhali, keby sa bariéry ukázali úplne zbytočné, ešte vždy by na veci mal kto dohliadnuť. Ty si ich posledná ochrana.“

V Marcusovom pohľade sa mihol záblesk provokácie: „Odpovedz mi na jednu otázku... Existujú ďalší ako ja?“

Po krátkej odmlke Clemente povedal: „Neviem. Nemám to odkiaľ vedieť.“

„Mal si ma nechať v tej nemocnici...“

„Toto mi predsa nemôžeš urobiť, Marcus. Nesklam ma.“

Marcus sa pozrel von na niekoľkých okoloidúcich, ktorí využili, že prestalo liať, povychádzali z úkrytov a pobrali sa svojou cestou. Chcel sa Clementeho ešte na všeličo popýpťovať. Na veci, ktoré sa ho týkali priamo, na tie, ktoré si nepamätal. Tento muž sediaci oproti nemu bol jeho jediným kontaktom so svetom. Vlastne nie, Clemente bol celý jeho svet. Marcus sa nikdy s nikým nerozprával, nemal priateľov. Vedel však veci, ktoré by najradšej nevedel. Veci o ľuďoch a o zle, ktoré dokážu páchať. Také hrozné, že by vedeli otriasť hocijakou vierou a naveky otráviť akékoľ-

vek srdce. Díval sa, ako si ľudia okolo neho žijú svoj život a o tom, čo vie on, vôbec netušia, a závidel im. Clemente ho zachránil, no jeho záchrana bola zároveň vstupom do sveta tieňov.

„Prečo práve ja?“ spýtal sa s odvráteným pohľadom.

Clemente sa pousmial: „*Psy sú farboslepé.*“ Zakaždým použil tú istú vetu. „Tak čo, si so mnou?“

Marcus sa znovu obrátil k svojmu jedinému priateľovi. „Áno, som s tebou.“

Clemente nič iné nedodal a ruka mu vkĺzla do kabáta prehodeného na operadle stoličky. Vybral bielu obálku, položil ju na stôl a pošuchol smerom k Marcusovi. Ten ju vzal a veľmi opatrne otvoril. Každému gestu pripisoval veľkú pozornosť.

Z obálky vybral tri fotografie.

Na prvej bola skupinka mladých ľudí na nejakej oslave na pláži. V popredí pri vatre stáli dve dievčatá v plavkách a pripíjali si pivom. Na druhej bola iba jedna z nich, mala zopnuté vlasy a dioptrické okuliare. Usmievala sa a ukazovala za seba na Palác talianskej civilizácie – ikonu neoklasicizmu v mestskej štvrti EUR. Na tretej to isté dievča objímalo muža a ženu, pravdepodobne rodičov.

„Kto je to?“ spýtal sa Marcus.

„Volá sa Lara. Má dvadsaťtri rokov. Študuje v Ríme, ale nepochádza odtiaľto. Štvrtý ročník na fakulte architektúry.“

„Čo sa jej stalo?“

„Práve v tom je problém. Nikto netuší. Zmizla skoro pred mesiacom.“

Marcus sa sústredene zahľadil na Larinu tvár a na chvíľu zabudol na hlasy a na všetko ostatné okolo seba. Typicky provinčné dievča, ktoré sa presťahovalo do veľkého mesta. Bola veľmi pekná, mala jemné črty a nebola nalíčená. Marcus odhadoval, že stále nosila chvost, pretože nemala peniaze na kaderníka. Možno k nemu chodila, iba keď sa vrátila k rodičom, tam to bolo lacnejšie. Aj pri výbere šiat si zvolila kompromis – nosila džínsy a tričká, aby sa nemusela za každú cenu obliekať podľa poslednej módy. Tvár mala poznačenú bezsennými nocami strávenými nad knihami a večerami v podobe jednej tuniakovej konzervy, poslednej zásoby cezpoľných študentov, ktorým došlo vreckové

a čakali na ďalšie peniaze od rodičov. Prvýkrát ďaleko od domu. Každodenný zápas s nostalgiou vyhrávala vďaka snu stať sa architektkou.

„Hovor.“

Clemente vybral zápisník, odsunul kávovú šálku a nazrel do poznámok. „V deň zmiznutia strávila Lara časť večera s kamarátmi v jednom podniku. Tí, čo boli s ňou, tvrdili, že vyzerala pokojne. Prebrali bežné témy a okolo deviatej povedala, že je unavená a chce ísť domov, aby sa vyspala. Dvaja z nich ju odviezli autom a počkali, kým vojde do vchodu.“

„Kde býva?“

„V jednom starom dome v centre.“

„Ďalší podnájomníci?“

„Asi dvadsať. Budova patrí univerzitetnej organizácii, ktorá prenajíma byty študentom. Ten Larin je na prízemí. Do augusta mala spolubývajúcu, no tá potom odišla a teraz za ňu hľadala náhradu.“

„Pokiaľ siahajú stopy, čo máme?“

„Larinu prítomnosť v byte v nasledujúcich hodinách potvrdil aj výpis telefonických hovorov, podľa ktorého volala zo svojho mobilu dvakrát: prvýkrát o dvadsaťjeden dvasaťsedem a druhýkrát o dvadsaťdva dvanásť. Prvý hovor s mamou trval desať minút, potom volala svojej najlepšej kamarátke. O dvadsaťdva devätnásť mobil vypla a odvtedy je vypnutý.“

K ich stolu pristúpila mladá čašníčka, aby odniesla prázdne šálky. Náročky chvíľku otáľala, aby im dopriala čas niečo si ešte objednať. Ani jeden však nič nechcel, iba mlčky počkali, kým znovu odíde.

Marcus sa spýtal: „Kedy bolo nahlásené zmiznutie?“

„Nasledujúci večer. Keď ju jej kamarátky nevideli v škole, celý deň jej telefonovali, ale stále sa zapínal iba odkazovač. Okolo dvadsiatej išli k nej domov, no nikto im neotváral.“

„Čo na to celé hovorí polícia?“

„Deň pred zmiznutím si Lara vybrala štyristo eur na nájomné. Správca však peniaze nedostal. Podľa matky chýbajú zo skrine nejaké šaty a ruksak. Po jej mobile niet ani stopy. Takže polícia sa prikláňa k dobrovoľnému odchodu z domu.“

„Príliš pohodlné, nezdá sa ti?“

„Vieš predsa, ako to chodí. Ak sa neobjaví dôvod, aby sa obávali toho najhoršieho, po čase sa prestane hľadať. A čaká sa.“

Napríklad či sa neobjaví nejaká mŕtvola, povedal si v duchu Marcus.

„Dievčina žila usporiadane, väčšinu času trávila v škole, stretávala sa stále s tými istými ľuďmi.“

„Čo na to hovoria jej kamaráti?“

„Podľa nich Lara nie je človek, ktorý by konal neuvážene. Hoci v poslednom čase sa trochu zmenila: vyzerala unavena a roztržito.“

„Žiadny chlapec ani flirt?“

„V telefonických výpisoch nefiguruje nijaké číslo, čo by nepatriilo do okruhu jej známych, a nikto nespomínal ani nijakého chlapca.“

„Internet?“

„Pripájala sa z fakultnej knižnice alebo z internetového centra neďaleko stanice. V jej elektronickej pošte nie je žiadny podozrivý mail.“

V tej chvíli sa sklené dvere kaviarne otvorili a dnu vošiel nový zákazník. Miestnosťou sa prehnal poryv vetra. Všetci až na Marcusa sa namosúrene obzreli. No on bol zahĺbený do svojich úvah. „Lara sa vráti domov ako každý večer. Je unavená, v poslednom čase sa to opakuje. Jej posledný kontakt so svetom je o dvadsaťdva devätnásť, potom mobil vypne a ten zmizne spolu s ňou. Od tej chvíle o nej nič nevieme. Chýbajú šaty, peniaze a ruksak, preto sa polícia priklonila k dobrovoľnému odchodu... Vyšla z domu a zmizla. Možno sama, možno s niekým. Nikto si ju nevšimol.“ Marcus sa zahľadel na Clementeho. „Prečo by sme si mali myslieť, že sa jej stalo niečo zlé? Skrátka, prečo práve my?“

Clementeho pohľad hovoril sám za seba. Práve sa k tomu dopracovali. *Anomálie*, v podstate hľadali anomálie. Drobné trhlinky v kontexte normálnosti. Malé zakopnutia v logickom slede bežného policajného vyšetrovania. V tých bezvýznamných nedokonalostiach sa často ukrývalo niečo úplne iné. Posun k inej, nepredstaviteľnej pravde. A tam nastupovali na scénu oni.